

B. Ú. É. K.

Ez az írás a februári számunkban fog megjelenni, mégis jogosnak érzem az újévi jókívánást, hiszen most – mikor e sorokat írom – még az őesztendő utolsó napjait morzsoljuk. Ezenkívül arra is szeretnék emlékeztetni, hogy a B. ú. é. k. rövidítésnek a közismert Boldog új évet kíván-on kívül van egy tréfás feloldása is, mégpedig, hogy a Bolsevisták utolsó éve következik. Sokszor, sokunkat megnevettetett ez a vágyálmokat megfogalmazó B. ú. é. k., de igazándiból egyikünk se hitte, hogy ez a mi életünkben bekövetkezik. És lám, mit adott az Isten! Mindennek eljön a maga ideje, csak győzzük kívárni.

Most már *csak* az kellene, hogy éljünk is a lehetőséggel. Persze ez a *csak* nagyon-nagyon nehéz lesz. S a lehetőséggel nem csupán élni lehet, hanem vissza is lehet élni. Ilyen visszaélésnek gondolom én azt a herce-hurcát, sajtópolémiát, amelyet a szolnoki Verseyh Könyvtár igazgatóválasztása körül csaptak a névtelenség homályába burkolózó, nyilvánvalóan bennfentes könyvtárosok. Különösen az *Új Magyarország* levelezési rovatában közölt olvasói levelek hangneme volt bicskanyitogató. Úgy vélem, jobban tette volna a szerkesztőség,

ha eltekint ezek közlésétől vagy elhatárolja magát mondanójuktól. A levélírók ugyanis nem „élni tudtak a szabadsággal” (Révai elvtárs után szabadon), hanem visszaéltek, amikor megrágalmazták Pápayné Kemenczey Juditot. Azt gondoljuk, hogy a *Könyvtáros* nem hagyhatja szó nélkül a történeteket, és valamilyen formában elégtételt szolgáltat a hosszú-hosszú ideig igazgatóhelyettesként, majd megbízott igazgatóként a szolnoki könyvtárügyért oly sokat munkálkodó Pápaynének. Erre a jóvátételre – úgy hiszem – legalkalmasabb magának a megtámadottnak az *Új Magyarországnak* közölt levele. Íme!

„Az Új Magyarország szeptember 10-i és 25-i, valamint október 12-i számaiban személyemmel és az idei év január 14-től szeptember 30-ig általam vezetett intézménnyel kapcsolatban közreadott levelek, szerkesztőségi kommentárok meggyőző példái annak, hogyan lehet egy ember becsületét, emberi méltóságát megtiporni, egy intézmény jó hírét kompromittálni. E módszer érvényesülésében nem kívántam, most sem kívánok partner lenni. Az október 12-i Levéltükör mégis válaszra kényszerít. Úgy tűnik ugyanis, hogy a levélírók által kívánt igazgatócsere sem tudja leállítani névtelen rágalomhadjáratukat. Ez utolsó írásuk megjelenésekor pedig nem kellett már félniük ‚hatalmi tekintélyem érvényesítésétől’, becsülettel – s nem így, rosszindulatúan rejtözve – nevükkel is megjelenhettek volna.

A három alkalommal közöltekről röviden csak ennyit: egyetlen tényállást kivéve – azt, hogy elértem a nyugdíjkorhatárt – nem felelek meg a valóságnak. Túl hosszadalmas volna mondatról mondatra cáfolni e levelek (s a levélírók mellett állást fogláló szerkesztőségi megjegyzések) állításait, beállításait. Néhány különösen szembeűnő valótlanúságot azonban nem hagyhatok szó nélkül.

Valóban ‚felháborító... különösen etikátlan dolog’ *lenne* ‚vezetői hatalommal a könyvtár összes többi nyugdíjaskort betöltött dolgozóját

kötelezően nyugdíjba küldeni' (szept. 10.), különösen, amikor magam nyugdíjba vonulás helyett az igazgatói állásra adom be pályázatomat. Az én vezetésem ideje alatt azonban senki nem ment nyugdíjba. Nemhogy küldtem volna. Ez tény, amelynek igazáról – ha nem csupán egyoldalúan tájékozódik – a szerkesztőség is meggyőződhetett volna. Nehéz, gazdaságilag kemény próbát jelentő hónapokat éltünk át ebben az esztendőben. Megoldásként azonban nem az 'eltávolítással' (okt. 12.) éltem, vagy az ezzel való 'riogatást' (szept. 10.) választottam, hanem a gyűjteményfejlesztés folyamatosságára és a kollektíva megtartására mindent megtettem: pályázatok útján, támogatások kérésével stb. igyekeztem átvészelni a helyzetet. De erről a levelek íróinak is tudni kellett. Megtévesztő közléseiknek, féligazságaiknak utánajárni talán nem lett volna fölösleges.

Az 'Egy pályázat margójára 2.' című írás (szept. 25.) még tovább megy. Azt állítja, hogy a Versey Könyvtárban 'diktatórikus szellem', 'fortélyos félelem igazgat'. A személyem mellett – önként és nélkülüm – aláírások gyűjtését kezdeményező könyvtárosokat 'maffiának' titulálja. Az írásnak az a része pedig, amely így szól: 'Más pályázónak nem adatott meg, vezetői hatalmuk sincs ahhoz, hogy munkaidőben, módszertani körúton járják – vagy munkatársaikat küldjék – a megye könyvtárait és módszertani főnökként saját érdekükben aláírásokat gyűjtsenek vagy gyűjtessenek.' – egyenesen a hatalommal való visszaéléssel vádol. Vezetői stílusomról, munkatársaimhoz fűződő kapcsolatokról, az aláírók döntésének okáról is érdemes lett volna több oldalról meggyőződni. Hitelt érdemlőbb, ha a könyvtári munkatársi gárda maga nyilatkozik erről, s nem a nevükben – tudtuk nélkül –, 'valakik'.

Nem folytatom a példának szánt idézeteket. A névtelen levelezők más állításai is nélkülöznek minden alapot. Arra viszont alkalmasak, hogy tágabb környezetben aláássák tekintélyemet, jó híremet, megsértsék becsületemet, s személyemet az engem kevésbé ismerők előtt hátrányos színben tüntessék fel. Erre figyelemmel és a Ptk. 79. paragrafusára alapozva helyreigazításként kérem levelem közzétételét. – A még mindig a névtelenség védelmébe bújókat pedig arra kérem, fedjék fel kilétüket mielőbb, s tisztességes módon mondják el véleményüket előttem s kollégáik előtt. Mi közösen várjuk ezt az alkalmat, remélve, hogy nem járunk úgy, mint az Új Néplap szerkesztője, aki a hozzájuk beküldött hasonló tartalmú és

stílusú levelek szerzőjét hiába kereste a megadott, ám hamis néven és címen. – Pápayné Kemenczey Judit, Szolnok”

Ez a történet nemcsak önmagában érdekes, kinálkozó tanulságait másutt is érdemes lesz levonni. 1992 ugyanis számos helyen a vezetőváltások esztendeje lesz. Nagyon kellene arra ügyelni, hogy az új vezetők kiválasztásánál ne a szubjektív érvelés kerüljön előtérbe. Különösen nehéz helyzetben vannak azok az igazgatók, igazgatóhelyettesek, akik vezetőként sokat követtek beosztottaiktól, s akarva-akaratlan tuskét hagytak másokban. Ez elkerülhetetlenül vele jár az intézményvezetéssel. Egy kívülről jött ember mindenképp előnyben van a „hazai pályán” már hosszabb ideje tevékenykedővel szemben, hiszen nem volt semmiféle súrlódása a munkatársakkal. Ugyanakkor a sokat követelő volt igazgató, igazgatóhelyettes erényeit, képességeit alaposan felszorozza a helyismeret, az intézményi problémák megoldásában való jártasság.

Szeretném felhívni olvasóink figyelmét arra a dokumentumra, amelynek közlését februári számunkban kezdjük, meg. Az Amerikai Könyvtári Egyesület állásfoglalásait tartalmazó iratsomót az MKE elnöksége kapta egy alaszakai könyvtártól. Az MKE elnöksége cél-

szerűnek tartja, hogy a magyar könyvtárak és könyvtárosok számára nagyon is aktuális állásfoglalásokat közzétegyük. Ezért úgy határozunk, hogy lefordítjuk a teljes szöveget, és tájékoztatásul több számon keresztül közöljük.

Az első és a hátsó borítón a nemrég önálló-sodott Könyvtárellátó Vállalat két épülete látható. A borító két belső oldalán pedig a Könyvtárellátó „vezérkarának” tablója tanulmányozható. Nem a személyi kultusz érdekében közöljük az arcképeket, praktikus oka van ennek, mégpedig az, hogy ezzel is segítsük a Könyvtárellátónál vásárló könyvtárosok eligazodását.

Erősen elhatároztam, hogy egyhamar nem fogom szóba hozni a *Könyvtárossal* kapcsolatos ügyeket. Sajnos nem tehetem, hiszen az új meg új fejleményekről kötelességemnek tartom beszámolni.

A jó hírrel kezdem. Az már bizonyos, hogy 1992 első negyedévében meg fog jelenni a lap, és reménykedhetünk abban, hogy a Művelődési és Közoktatási Minisztérium a kulturális lapok támogatására kiírt pályázatán sikerül az 1991. évinél jelentősebb összeget nyernünk. Pályázatunkat a határidőig beküldtük, mégpedig kiadónk, az Arany Lapok Kft. ellenjegyzése mellett. Az is reménykeltő, hogy a minisztérium szeretné, ha az 1991. évi százmillióval szemben 1992-ben 180 millió forint jutna a

kulturális lapok támogatására. Az odaitélhető támogatás összege persze az állami költségvetés függvénye. (Eppen ezekben az órákban zajlik a parlamentben a költségvetés vitája. Önös érdekből nem is merek arra gondolni, hogy az esztendő „jóváhagyott” költségvetés nélkül kezd az ország, mert akkor „löttek” a mi pénzünknek is.)

A rossz hír, hogy nagy valószínűséggel újra költöznünk kell. Sajnos *Marót Miklósnak*, az Egyetemi Könyvtár főigazgató-helyettesének a Tanácsadó Testület október 11-én tartott ülésén tett nagylelkű felajánlása, hogy ti. a könyvtár bocsát néhány szobát a szerkesztőség rendelkezésére, nem realizálódott. Jelenlegi helyünkön nem maradhatunk sokáig, így aztán, ha minden igaz, akkor az V. kerület Széchenyi u. 1. alatt verjük fel legújabb tanyánkat. Ebben az épületben van az *Élet és Irodalom* szerkesztősége, akik nem is olyan régen telesírták a médiát, hogy nincs fűtés a szobákban és kikapcsolták a villanyt is. Azóta ezek a gondok megoldódtak. Ha már az ÉS szóba került, érdemesnek tartok néhány felvilágosító szót. Az ÉS sajtótájékoztatóján a szerkesztők elmondták, hogy „A lapot kiadó Arany Lapok Kft. vezetői semmit sem tudnak, az utóbbi hónapokban már a nyomdászamlát sem fizetik... A munkatársak szerint a lap most sem veszteséges, az Arany Lapokkal 1992. március 31-én lejáró szerződés után maguk kívánják kiadni az újságot”. Az idézetben foglaltakkal szemben a valós helyzet az alábbi. Az ÉS-t nem az Arany Lapok Kft., hanem az Élet és Irodalom Baráti Társaság adja ki, ez olvasható minden lapszám második oldalán az impresszumban. Az Arany Lapok csupán szerződéses megbízásból, bér-munkában vállalja a kiadással kapcsolatos teendőket ellátását. A lap úgyszólván veszteséges, hogy a mintegy 8 millióra rúgó adósságát az Arany Lapok Kft. fedezte, mégpedig azokból az összegekből, a törzstőkéjén kívül, amelyeket a Kft. tényleges kiadásában megjelenő kulturális lapok (közöttük a *Könyvtáros*) pályázaton és alapítványoktól nyertek. Ezért kellett szöbáhozni az ÉS ügyét.

Máskülönben azzal búcsúszom, amivel kezdem: B. ú. é. k.

Bereczky László

A cikkek és ismertetések szerzőik véleményét tükrözik, és nem képviselik szakszakszerűen a szerkesztőség álláspontját. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

